

پمفلت پژوهشی شماره ۸

متغیر ها variables

کیفی اسمی

ساده ترین نوع متغیر کیفی است. ارتباط بین اجزای آن از ترتیب خاصی برخوردار نیست. مانند اسم، جنس، رنگ

کیفی ترتیبی (رتبه ای)

در این نوع متغیر بین اجزا ترتیب خاصی وجود دارد. مانند سطح تحصیلات

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی

درمانی البرز

مرکز آموزشی درمانی شهید رجایی

منابع

روش تحقیق و آمار در پرستاری، ح. حجتی، ح. شریف نیا، نشر جامعه نگار

راهنمای جامع کاربرد spss، ک. حبیب پور، ر. صفری، نشر متفکران

تهیه و تنظیم:

فاطمه عابدی

دانشجوی پرستاری - کارشناس پژوهش

بر اساس نوع اندازه گیری

بر این اساس متغیر ها به دو دسته کمی و کیفی تقسیم می شوند:

متغیر کمی (quantitative)

متغیری است که با عدد و محاسبات ریاضی قابل سنجش است. این متغیر خود به دو دسته پیوسته و گسسته تقسیم می شود:

کمی پیوسته

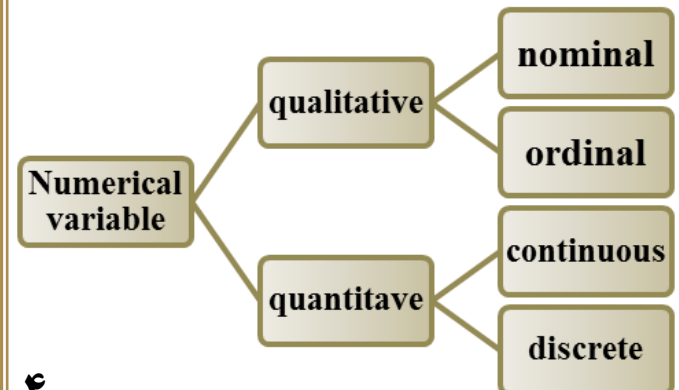
متغیری است که می تواند تمامی اعداد حقیقی را در خود جای دهد. مثل سن، وزن، قد

کمی گسسته

متغیری است که مجموعه ای از اعداد کامل و بدون اعشار را در بر می گیرد. مثل تعداد دفعات مراجعه، تعداد فرزندان

متغیر کیفی (qualitative)

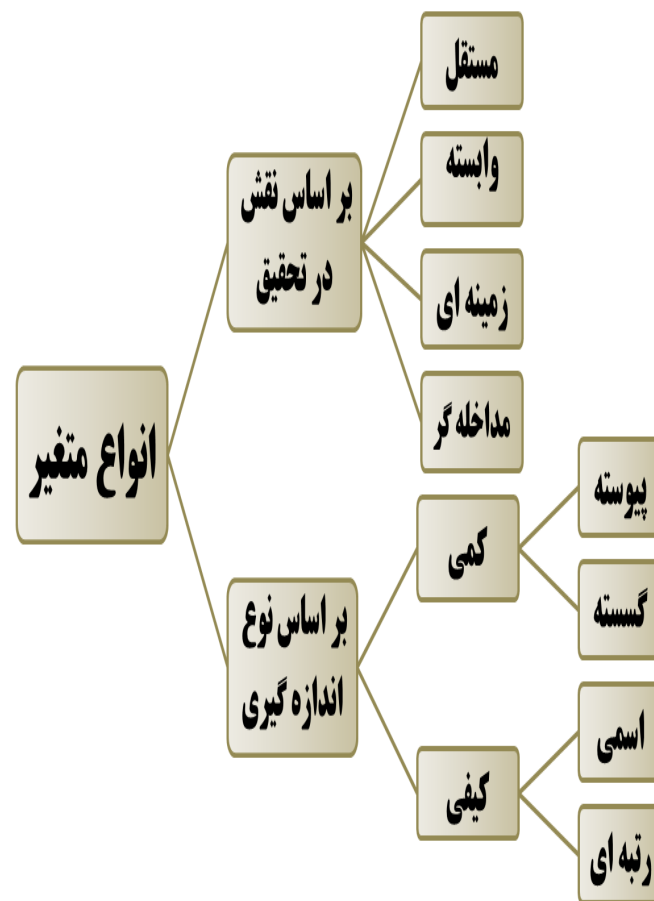
متغیری است که با عدد و رقم قابل اندازه گیری نمی باشد. این متغیر به دو دسته ی اسمی و ترتیبی تقسیم می شود.

مقدمه

متغیر ویژگی و خصوصیتی است که پژوهشگر آن را مشاهده و اندازه گیری می کند. به عبارت دیگر متغیر به هر چیزی گفته می شود که مورد مشاهده و بررسی قرار میگیرد و باید قابل بررسی و اندازه گیری باشد.

متغیر ها بر اساس معیارهای مختلف، ارتباطشان با یکدیگر و محتوا تقسیم بندی می شود.

انواع تقسیم بندی

- بر اساس نقش متغیر در تحقیق
- بر اساس نوع اندازه گیری

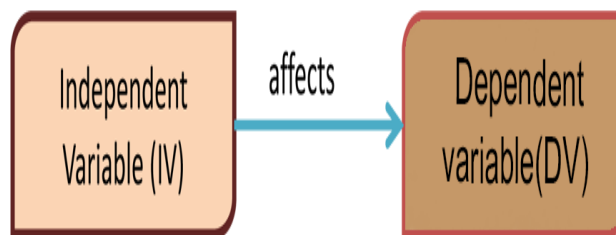
بر اساس نقش متغیر در تحقیق

متغیر مستقل (independent variable)

متغیری است که بر سایر متغیر ها در تحقیق اثر می گذارد. یعنی متغیری است که محقق با کنترل و تغییر آن، تغییرات را در متغیر وابسته و سایر متغیر ها بررسی می کند.

متغیر وابسته (dependent variable)

متغیری است که تحت تاثیر متغیر مستقل تغییر می کند و از آن تاثیر می پذیرد و پژوهشگر در آن نقشی ندارد. در بیان دیگر می توان گفت محقق به دنبال کشف تاثیری است که متغیر وابسته تحت تاثیر آن قرار می گیرد.

متغیر زمینه ای (underlying variable)

متغیری است که نه وابسته است و نه مستقل، بلکه از عوامل جدا نشدنی تحقیق ما می باشد و قابلیت تغییر آن ها وجود ندارد. سن، جنس، سوابق بیماری

متغیر مداخله گر (intervening variable)

متغیری است که به طور ناخواسته بر روی سایر متغیر ها اثر می گذارد و باعث تغییر نتیجه ی حقیقی مطالعه می شود.

مثال

تاثیر مصرف سیگار بر بیماری های قلبی عروقی

مصرف سیگار —————> متغیر مستقل

بیماری قلبی عروقی —————> متغیر وابسته

سابقه ی خانوادگی —————> متغیر مداخله گر

سن، جنس —————> متغیر زمینه ای

Types of variable

- Dependent variable
- Independent variable
- Intervening variable
- Underlying variable